

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног родитеља и име	Веселиновић, Слободан, Немања
Датум и место рођења	05.03.1993. године, Ниш

Основне студије

Универзитет	Универзитет у Нишу
Факултет	Економски факултет
Студијски програм	Финансије, банкарство и осигурање
Звање	Дипломирани економиста
Година уписа	2012.
Година завршетка	2016.
Просечна оцена	10,00

Мастер студије, магистарске студије

Универзитет	Универзитет у Нишу
Факултет	Економски факултет
Студијски програм	Менаџмент предузећа
Звање	Мастер економиста
Година уписа	2016.
Година завршетка	2017.
Просечна оцена	10,00
Научна област	Економија
Наслов завршног рада	Евалуација и контрола перформанси процеса управљања знањем

Докторске студије

Универзитет	Универзитет у Нишу
Факултет	Економски факултет
Студијски програм	Пословно управљање
Година уписа	2017.
Остварен број ЕСПБ бодова	120
Просечна оцена	10,00

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске дисертације	Утицај ефикасности људског капитала на рентабилност предузећа
Име и презиме ментора, звање	Бојан Крстић, редовни професор
Број и датум добијања сагласности за тему докторске дисертације	НСВ број 8/18-01-009/21-013, 08.12.2021. године

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна	339 (306 нумерисано)
Број поглавља	3 (три)
Број слика (шема, графикона)	35 (тридесет пет)
Број табела	Укупно 82 = 58 (у тексту) + 24 (у прилозима)
Број прилога	1 (један)

ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА
који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације

Р. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија

1	Veselinović, N., Krstić, B. & Rađenović, T. The impact of human capital value on human capital efficiency and business performance. <i>Facta Universitatis, Series: Economics and Organization</i>, 2022, Vol. 19, No. 1, 13-26. Print ISSN 0354-4699, Online ISSN 2406-050X https://doi.org/10.22190/FUEO211118002V. У ери економије знања људски капитал је део интелектуалног капитала и главни фактор развоја предузећа. Значај људског капитала се често умањује због рачуноводственог изражавања улагања у људске ресурсе у билансу успеха као трошковне компоненте. Овај рад указује на чињеницу да трошкови за људске ресурсе представљају инвестиције које утичу на раст пословних перформанси предузећа. Отуда, циљ овог рада је да се истражи утицај вредности људског капитала на ефикасност људског капитала и неке пословне перформансе, као што је приход од продаје, добит пре одбитка камата и пореза, и маржа добити пре одбитка камата и пореза. Да би се испитао овај утицај, спроведено је емпиријско истраживање на узорку од 24 предузећа с највећом вредношћу брэнда за период 2012 - 2019. Резултати регресионе анализе показују да приход од продаје и ЕБИТ расту за 0,77%, односно 1,1% с растом вредности људског капитала за 1%. Такође, резултати показују да раст вредности људског капитала негативно утиче на вредности показатеља ефикасности људског капитала и марже добитка пре одбитка камата и пореза у истраживачком узорку предузећа.	M51
2	Veselinović, N., Krstić, B. & Veselinović, M. Measuring the efficiency of human capital. <i>Economics of sustainable development</i>, 2021, Vol. 5, No. 2, pp. 1-17. ISSN 2560-421X, DOI:10.5937/ESD2102001V. У околностима сталних промена и глобалне конкуренције повећана ефикасност постаје неопходност за било коју компанију у економији заснованој на знању, а не опција. Ефикасност употребе ресурса, посебно интелектуалних ресурса, пресудан је фактор у процени економске снаге организације. Будући да су интелектуални ресурси нематеријални и, углавном, "невидљиви", мерење и управљање њима је тешко. Мерење ефикасности људског капитала пружа релевантне информације за менаџмент, јер људски капитал знатно утиче на перформансе компаније. Циљ овог рада је истицање значаја мерења ефикасности људског капитала кроз одабране традиционалне и савремене показатеље. Овај рад ће показати које управљачке информације можемо добити захваљујући квантификацији ефикасности људског капитала приликом коришћења одређених показатеља у анализи продуктивности.	M53
3	Ivanović-Djukić, M., Veselinović, N., Job satisfaction of the teaching staff in higher education institutions as a factor which affects the teaching staff performance with students. <i>Proceedings of the 2nd International Scientific Conference "Teaching methods for economics and business sciences"</i>, University of Maribor, Slovenia, 2018, 131-152. Задовољно наставно особље настоји да мотивише своје студенте да се укључе у активно учење, а то даље утиче на побољшање учинка студената. Такви запослени граде тимску динамику, користе савремене наставне методе и фокусирају се на процес учења. Предмет рада је испитати утиче ли задовољство послом на разлике у учинку наставног особља и идентификовати димензије задовољства послом које су академицима најважније. Циљ рада је да предложи мере менаџменту чија примена може допринети повећању задовољства послом међу запосленима у високошколским установама. Почетна хипотеза рада је да наставно особље, које је задовољније својим послом, има бољи учинак у раду са студентима. За проверу ове претпоставке користиће се статистичке методе. Анализа ће се заснивати на подацима добијеним примарним истраживањима на универзитетима у Републици Србији.	M33
4	Radosavljević, M., Veselinović, N. Profitability and financial leverage of the companies: theoretical and empirical view. In: Bojan Krstić (Ed.), <i>Strengthening the competitiveness of enterprises and national economies</i>, University of Niš, Faculty of Economics, Niš, 2018, 115-132. Циљ рада је да прикаже резултате теоријске и емпиријске анализе условљености рентабилности финансијским левичером предузећа. Теоријска анализа заснива се на запажањима и закључцима других аутора у вези с посматраним варијаблама, углавном из развијених земаља. С друге стране, емпиријска анализа заснована је на случајном узорку од 28 компанија из Републике Србије, како би се стекао увид у условљеност рентабилности према величини и врсти дуга предузећа. Истраживање се заснива на подацима из званичних финансијских извештаја. За анализу података аутори су користили т-тест и корелациону анализу. На основу тих алата, аутори су тестирали три хипотезе и главни закључак је да постоји разлика између финансијског левичера малих и средњих предузећа, с једне стране, и великих компанија, с друге стране. Будући да обично постоји позитивна корелација између величине предузећа и доспелости извора финансирања, па су због тога краткорочне обавезе најчешће присутне у малим предузећима, намера аутора је да провере да ли је ово карактеристика компанија у Србији. Кључно питање је да ли финансијска структура утиче на рентабилност, у смислу стопа повраћаја на укупна и сопствена средства. Вредност истраживања огледа се у фокусирању менаџмента на финансијску стратегију, а не само на пословну стратегију, или, још прецизније, на уравнотежење те две стратегије.	M14

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.	<u>ДА</u>	НЕ
Кандидат Немања Веселиновић испуњава све услове за оцену и одбрану докторске дисертације предвиђене Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Економског факултета у Нишу. У складу са Стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета у поступку уписа, организовања и завршетка докторских академских студија и израде и одбране завршног рада – докторске дисертације Економског факултета у Нишу, кандидат је испунио све обавезе на докторским академским студијама, презентовао је резултате истраживања у вези са пријавом теме докторске дисертације кроз два докторантска колоквијума и пријавио тему докторске дисертације, за коју је добијена сагласност Научно-стручног већа за друштвено-хуманистичке науке (Одлука број 8/18-01-009/21-013 од 08.12.2021. године). Кандидат је Факултету поднео захтев за одређивање Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације, као и одговарајући број примерака урађене докторске дисертације. Кандидат испуњава услове дефинисане Правилником о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације Универзитета у Нишу. Као првопотписани аутор, кандидат има научне радове повезане са садржајем		

докторске дисертације објављене у домаћим часописима са листе министарства надлежног за науку, укључујући и научни рад објављен у часопису који издаје Универзитет у Нишу.

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације (до 500 речи)

Докторска дисертација, поред увода, закључка, литературе и прилога, садржи три повезана поглавља.

Прво поглавље под називом „Људски капитал предузећа – концептуални оквир и управљачки аспекти“ усмерено је на теоријску интерпретацију и систематизацију назначене проблематике. Најпре је приказан значај људског капитала у ери економије знања, а затим су обрађене компоненте људског капитала, људски капитал у микроекономској теорији, приступи људском капиталу и вредност људског капитала као детерминанта стварања вредности, иновативности и унапређења конкурентске предности предузећа. Поред тога, објашњено је управљање вредношћу људског капитала које представља детерминанту ефикасности људског капитала.

Друго поглавље под називом „Димензије међузависности ефикасности људског капитала и рентабилности предузећа“, пре свега, посвећено је теоријском сагледавању односа између ефикасности људског капитала и рентабилности предузећа. Поред тога, објашњено је мерење вредности људског капитала, као и концепт и мерење ефикасности људског капитала предузећа. Такође, акценат је стављен на рентабилност предузећа и изазове у мерењу и управљању укупном ефикасношћу у ери економије знања. На крају, систематизовани су резултати теоријско-емпиријских истраживања у последњих 20 година.

Треће поглавље под насловом „Емпиријско истраживање ефикасности људског капитала на рентабилност предузећа“ презентује резултате спроведеног емпиријског истраживања. Ради остваривања дефинисаног циља истраживања, постављен је и примењен концептуални оквир истраживања, а на основу кога су формулисане и испитане истраживачке хипотезе. За емпиријско истраживање тестираних хипотеза, представљени су извори података и узорак истраживања, детерминисане зависне и независне варијабле, али и извршен избор статистичких метода за анализу података. Други део сегмента овог поглавља, првобитно је био посвећен анализи зависних и независних варијабли, квантификовању јачине везе између посматраних варијабли, али и утврђивању утицаја независних на зависне варијабле. Затим, на основу презентованих вредности дескриптивне статистике, корелационе анализе и адекватног регресионог модела, дата је коначна оцена тестирања дефинисаних хипотеза. Након сумирања резултата, истакнути су значај, али и предности и недостаци теоријског и емпиријског истраживања. Поред тога, наглашене су импликације за менаџмент предузећа, али и представљене смернице за будућа истраживања. На крају, дати су закључци теоријске и емпиријске опсервације утицаја ефикасности људског капитала на рентабилност предузећа.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (до 200 речи)

Према оцени Комисије, у потпуности је остварен основни циљ теоријско-емпиријског истраживања кроз квалитативну и квантитативну анализу утицаја ефикасности људског капитала на рентабилност предузећа. Кроз анализу и обраду релевантне литературе, кандидат сагледава значај људског капитала у ери економије знања. Истовремено препознаје компоненте људског капитала, концепт људског капитала у микроекономским теоријама и различите приступе људском капиталу. Такође, кандидат сагледава вредност и управљање људским капиталом као детерминанте ефикасности људског капитала. Осим тога, кандидат је остварио и друге изведене циљеве истраживања, који се односе на идентификовање димензија међузависности ефикасности људског капитала и рентабилности предузећа. Квантификовање утицаја ефикасности људског капитала на рентабилност предузећа на дефинисаном узорку високоинновативних предузећа, такође, представља посебан циљ докторске дисертације. На основу свега наведеног, дате су корисне импликације које произилазе из истраживања у докторској дисертацији за менаџмент предузећа и менаџмент људских ресурса.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (до 200 речи)

Научни допринос теоријског истраживања у докторској дисертацији је у интеграцији различитих теоријских ставова и расветљавању утицаја који вредност и ефикасност људског капитала имају на рентабилност предузећа. Са теоријског аспекта, научни допринос дисертације огледа се у елаборацији значаја људског капитала у ери економије знања, идентификовању компоненти, приступа људском капиталу и концепта људског капитала у микроекономским теоријама. Поред тога, допринос се огледа у теоријској анализи вредности људског капитала као детерминанте стварања вредности, иновативности и унапређења конкурентске предности предузећа, али и сагледавању концепта управљања људским капиталом. Теоријски је детаљно анализиран концепт ефикасности људског капитала, мерење вредности и ефикасности људског капитала, концепт рентабилности, као и изазови који се јављају у управљању укупном ефикасношћу предузећа. Такође, извршена је систематизација претходних теоријско-емпиријских истраживања која су утврдила утицај ефикасности људског капитала на рентабилност предузећа.

Научни допринос емпиријског истраживања огледа се у дизајнирању оригиналног истраживачког концептуалног оквира и испитивању одређених варијабли које до сада нису биле у фокусу истраживача у претходним студијама. Допринос емпиријског истраживања огледа се у испитаном утицају вредности и ефикасности људског капитала на рентабилност предузећа. Истраживањем међузависности и утицаја коришћених варијабли, откривене су нове димензије управљања људским капиталом које омогућавају успешнија решења у менаџерској пракси високоинновативних и технолошко интензивних предузећа савременог пословног контекста.

Оцена самосталности научног рада кандидата (до 100 речи)

Током припреме и израде докторске дисертације, Комисија констатује да је кандидат показао истраживачку зрелост и самосталност у научном раду. На основу свих сугестија ментора и предлога чланова Комисије, кандидат је дефинисао предмет, циљеве, основну структуру, концептуални оквир и методологију истраживања, док је спроведено емпиријско истраживање омогућило квантификовање и верификовање дефинисаних хипотеза. Истраживањем релевантне и свеобухватне литературе, као и анализом добијених резултата постављених хипотеза, кандидат је формулисао одговарајуће закључке, препоруке за менаџмент предузећа, а у правцу доприноса формулисању ефикасних стратегија људског капитала рентабилности предузећа.

ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

На основу оцене резултата истраживања, научног доприноса и значаја докторске дисертације, Комисија констатује да је докторска дисертација задовољавајућег квалитета и да је урађена у складу са одредбама Закона о високом образовању, Статута Универзитета и Статута Економског факултета у Нишу. Сходно томе, Комисија позитивно оцењује докторску дисертацију кандидата Немање Веселиновић под називом "Утицај ефикасности људског капитала на рентабилност предузећа" и предлаже Наставно-научном већу Економског факултета у Нишу да прихвати Извештај о оцени докторске дисертације и одобри њену јавну одбрану.

КОМИСИЈА

Број одлуке ННВ о именовању Комисије	НСВ број 8/18-01-001/24-017		
Датум именовања Комисије	23.01.2024.		
Р. бр.	Име и презиме, звање		Потпис
1.	Др Виолета Домановић, редовни професор		
	председник		
	Пословно управљање	Економски факултет Универзитета у Крагујевцу	
	(Научна област)	(Установа у којој је запослен)	
2.	Др Бојан Крстић, редовни професор		
	ментор, члан		
	Пословно управљање	Економски факултет Универзитета у Нишу	
	(Научна област)	(Установа у којој је запослен)	
3.	Др Марко Славковић, ванредни професор		
	члан		
	Пословно управљање	Економски факултет Универзитета у Крагујевцу	
	(Научна област)	(Установа у којој је запослен)	

Датум и место: У Нишу и Крагујевцу, јануара 2024. године